

Európai uniós támogatással újult meg Csömör központja

Május 21-én délután a csömöri polgármesteri hivatal előtt Bátovszki György polgármester a meghívott megyei politikusok és közéleti szereplők, és természetesen az érdeklődő csömöri polgárok jelenlétében avatta fel a megújult polgármesteri hivatalt, a mostanában elmaradhatatlan záporos kíséretében. Felszólalt Zsigmond László tervezőmérnök és Mladoniczki Mihály jegyző, a Polgármesteri Hivatal vezetője. A megjelentek az átadást követően bejárták a gyönyörűen felújított épületet, amelynek kupolás dísztermében Bátovszki György polgármester egy rögtönzött szavazáson megmutatta a beépített korszerű technikát is. Az esőszünetet követően, már gyönyörű napsütésben a könyvtár és a Hősök tere átadásakor Vella Nándor alpolgármester mondott köszöntőt, majd bemutatta a létesítményeket a megjelenteknek.

A munkálatokra azt követően kerülhetett sor, hogy Csömör önkormányzata eredményesen szerepelt az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-magyarországi Operatív Programjának keretében meghirdetett, Pest megyei településközpontok fejlesztése – Kisléptékű megyei fejlesztések című pályázaton. (A projekt a *Faluközpont fejlesztése Csömörön című címet viselte, KMOP-5.2.1/A-2008-036 azonosító jelű.)* A kivitelezés összköltsége 232.091.340 forint, a projekthez elnyert európai uniós támogatás összege 89.070.537 forint volt, a többi pénzt az önkormányzat saját költségvetéséből teremtette elő.

A munkálatok során megújult a község központjában található Hősök tere, ahol díszburkolatot

Az esőmosta átadáson Bátovszki György polgármester és Zsigmond László tervező közös esernyő alatt, háttérben az új épület

alakítottak ki és egy szökőkutat is építettek. Szomszédságában bővítették és újjáépítették a Tompa utcai, használaton kívüli óvodát, ahol a megyében legeredményesebben működő könyvtár nyert méltó, a kor követelményeinek megfelelő elhelyezést. Ugyancsak az igényeknek és a szükségleteknek megfelelő ügyfélszolgálati irodát, és fölötté rendezvénytermet alakítottak ki a polgármesteri hivatal újjáépítésével. Mindkét épületben elvégezték az akadálymentesítést és az azbeszt-mentesítést is. A polgármesteri hivatal előtt kiépítették az ügyfélforgalomnak megfelelő parkolót.

A község háza kupolás díszterme

A megújult Hősök tere az új községi könyvtár épületével, az átadáson Vella Nándor alpolgármester mondott köszöntőt

Nagyon szép lett az új ügyfélszolgálati iroda

A polgármester a kupolás díszterem díszhelyén

Fogorvosi rendelő Cinkotán

fogszabályozás • tömések • kerámia betétek
kerámia héjak • igényes fogpótlások
szájsebészet • ultrahangos fogkőeltávolítás
dentalhigiéniai szaktanácsadás
fogfehérités • gyermekfogászat
díjmentes állapotfelmérés • fogászati szűrővizsgálat

Előzetes időpontegyeztetéssel a várakozási idő minimális.
Tel: 400-11-67 Bp., XVI., Múvezető u. 7.
Rendelési idő: H-P: 8-20-ig

Kellemes, nyugodt környezetben, garanciális szakellátással várja Önt és gyermekét:
dr. Bártfal Eszter és dr. Pável Júlia • www.bobdent.hu

SÓDER, HOMOK, TERMÓFÖLD, TÖRMELEK SZÁLLÍTÁS

lenyitható 5-6-7-8 m²-es

KONTÉNER

TELEFON
06/30-9483-754
405-4231

Király Sándor
1161 Bp. Milán u. 16.

XVI. kerületieknek 10% kedvezmény

A csömöri krematórium kulisszatitkai

NYÍLT NAP A HAMVASZTÓBAN – a morbidnak tűnő hír az egyik napilapban jelent meg: a csömöri hamvasztóban május 29-én nyílt napot rendeznek. A hirdetés szerint az érdeklődőket 9, 11 és 13 órakor várják, amikor is olyan helyekre is beviszik őket, ahol eddig csak kevesen fordultak meg. Természetesen szombat reggel 9 órakor magunk is ott voltunk a csömöri intézményben. Végére is ritkán fordulhat meg az ember egy igazi hamvasztóban!

– A hamvasztást mind a mai napig rejtély övezi Magyarországon – tudtuk meg Jávor Ervintől, a csömöri sírkert és hamvasztó igazgatójától. – Itthon ennek a temetkezési eljárásnak még nincs meg a valódi kultúrája. Ezzel a nyílt nappal a volt a célunk, hogy eloszlassuk azokat a tévhiteteket, amely ezt a temetkezési eljárást övezi.

Mint kiderült, nem ez volt az első nyílt nap a hamvasztóban. A fővárosi cégeknél, vállalatoknál már egy ideje szokás, hogy az év ezen szakaszában egy hétvégén megnyitják a kapuit az érdeklődők előtt. Persze, más dolog a Vízművek vagy a Hulladékégető belső titkaira kíváncsinnak lenni, és megint más dolog a hamvasztás iránt érdeklődni. Nos, május 29-én reggel hamar kijózanodtunk: a hamvasztás annyira embert érdekelt, hogy autónkkal alig tudtunk a temető előtt leparkolni.

– A közmű cégek nyílt napja idén elmaradt, mi viszont úgy gondoltuk, hogy immár harmadszor is megnyitjuk az intézmény kapuit a látogatók előtt.

A CSÖMÖRI HAMVASZTÓ a Budapesti Temetkezési Intézet egyetlen hamvasztó üzemé. Ez a temetkezési eljárás először a XX. század elején merült fel Magyarországon, amikor látványosan nőtt városi lakosság létszáma, és a hagyományos temetők egyre zsúfoltabbakká váltak. A gyakorlati megvalósítást a konzervatív világszemlélet, illetve a történelem (két világháború) egy jó darabig elodáztatta. Az 1950-es évek közepén Debrecenben épült az első hamvasztó. Budapestben

pedig egészen 1968-ig váratott magára. Akkor viszont az ország legnagyobb hamvasztója épült az Új Köztemetőben. Az emberek sokáig ódzkodtak a hamvasztástól, 1977-ben még csak 100.000-nél járt ez a temetkezési mód Magyarországon. Később ez a szám megsokszorozódott, s mikor az Új Köztemető hamvasztóját végleg bezárták, már bőven 770.000 fölött volt a hamvasztottak száma. Szintén érdekes adat, hogy a hamvasztás elsősorban a városokban népszerű, a hamvasztások 90%-a itt zajlik. Ilyen szempontból pedig nagyon fontos a csömöri létesítmény működése.

– Néhány éve a BTI vezetése választást elé került: vagy felújítja az Új Köztemető hamvasztóját, vagy új helyszínen alakít ki egy, a kor igényeihez jobban alkalmazkodó létesítményt. Végül ez utóbbi megoldás tűnt gazdaságosabbnak.

A BTI-nek kapóra jött, hogy a 2002-ben magánberuházásból épült csömöri hamvasztó nem úgy működött, ahogy azt a tulajdonosai várták, ezért könnyen megváltak a létesítménytől. A BTI megvásárolta a hamvasztót, melyben 2 hamvasztó kemence és egy 45 férőhelyes hűtő volt. 2006-ban aztán fővárosi beruházásból bővítették a létesítményt, így ma már 4 hamvasztó kemence és 177 férőhelyes hűtőház szolgálja ki a budapesti igényeket.

GUMISZERVIZ Sz. XVI. Templom u. 38.
Személy, robotok, motoroszerelés, centricarás
www.gumiszerviz.hu/gumiszerviz@gmail.com
Tel: 405-1461, 06-70-241-9493

ISMÉT AKCIÓS VIRÁGVÁSÁR CSÖMÖRÖN

• Különféle virágpalánták 80 Ft-tól
• Kaspós (28 cm ø) futópetúniák 1200 Ft-tól
• Muskátlik 300 Ft-tól **KAPHATÓK**
Akciónk 2010. 05. 29-től 06. 06-ig, a készlet erejéig tart!
Címünk: 2141 Csömör, Széchenyi u. 41.
Bejárat a Szóló u. felől (A Műv. Ház mögött)

A nyílt napra sokan látogattak el az impozáns temetőbe

– Rögtön az elején leszögezném, mi, akik a hamvasztóban dolgozunk (mindenkit beleszámolva 22 fő), ugyanolyan emberek vagyunk, mint bárki más. Ugyanúgy tudunk nevetni, vigadni, enni és inni, mint többi ember. Jómagam gyakorlatilag a temetőben nőttem fel, mivel az édesanyám is a BTI alkalmazásában dolgozott.

A csömöri hamvasztóban 2009-ben 16.500 hamvasztást végeztek. Idén ez a szám ugyanúgy csökkenni fog, mint a születési számok aránya. Az első negyedéves adatok azt mutatják, hogy körülbelül 10-11%-a csökkenés a tavalyi adatokhoz képest.

A hamvasztást mind a mai napig számtalan rejtély övezi. Allítólag a kemencében felülnek a halottak, aztán azt is mondani szokták, hogy egyszerre több tetemet is elegetnek, így nem tudni, hogy az urnába milyen hamvak kerülnek. Szokták azt is rebesgetni, hogy hamvasztás előtt felvágják a tetemeiket, mert akkor jobban elégnék a belsőségekre. Ezeknek az igazságszolgálat még senki sem bizonyította, de tény és való, sokan emiatt is ódzkodnak a hamvasztástól.

Jávor Ervin szerint a folyamat tiszta és pontról pontra nyomom követhető. Kezdődik a halott beszállításával. A tetem vagy a kórházból vagy temetkezési vál-

lalkozó közvetítésével érkezik Csömörré. A tetem átvételekor minden, a halott személyét bizonyító okmánnyal rendelkezni kell. A halottvizsgáló bizonyítvány például hatpéldányos, ha ez nincs, akkor át sem veszik a halottat. A tetemnek ezen kívül két végtagján, az egyik kezén és

Jávor Ervin igazgató és a hamvasztó központi helye – esetenként akár ezer fok fölé is felűtik a kemecét

az átellenes lábán is van egy-egy cédula, mely szintén az adatait tartalmazza. Ezeknek egyezniük kell a bizonyítványban feltüntetett adatokkal. Ha így történik, és a tetem bekerül a rendszerbe, akkor megkezdődhet az adminiszt-

rációs eljárás. A halott minden adatát bevezetik a nyilvántartási könyvbe. Ha az újabb egyeztető eljárás során is stimmelnek az adatok, akkor a tetem egy hamvasztási számot kap.

A csömöri hamvasztóban 2003 óta ez a szám már bőven 100.000 felett jár. Elkészül a hamvasztási címke is, melyen a halott neve, halálának dátuma, a hamvasztási száma és a temetés időpontja olvasható. Ez a címke kerül majd az urnára. Mindezt megkapják a hamvasztási biztosok, általában jó előre, így nyugodtan tervezhetnek. Egy 12 órás műszakra átlag 18-22 hamvasztási címke jut. Az eljárás adminisztratív részét a hamvasztó könyvben vezetik. A hamvasztó biztos adja ki a végző engedélyt a hamvasztásra. A hamvasztók mindig hárman mennek a megjelölt hűtőházba. Csömörön egy tetem maximum 3-4 napot várakozik. Ennél több időt csak akkor töltenek a holttestek a hűtőben, ha a halálórással kapcsolatban a rendőrség vizsgálódik.

mot beírják a gépbe. Egy számmal csak egy tetemet lehet a kemencébe berakni. A hamvasztás előtt a halott számára egy urnabetét készül. Ez nem látható a díszurnákban, pedig a hamvakat ez az alul és felül egyaránt leforrasztott téglény tartalmazza. A hamvasztási címke később majd ennek az urnabetétnek az oldalára kerül. Az urnában mellesleg a hamvak mellett egy 6-8 cm-es vasdarabkát is elhelyeznek, mely szintén a halott adatait tartalmazza. Ennek célja szintén a beazo-

godnak ide. A fehér falon a tűkröt letakarták, az órát megállították, gyertyát gyújtanak és a szűk család halk zene mellett utoljára megtekintheti a holtat. Innentől kezdve pedig a folyamat ismert: kemence, porító berendezés, urna. A hamvasztást követően a családtagok igazolásképpen egy úgynevezett hamvasztási emléklapot kapnak.

Számítógépes vezérléssel történnek a különféle műveletek

nosíthatóság, ha az urna elégné egy lakástűzben, a vas segítene a halottat beazonosítani.

A hamvasztás 800 Celsius fokra zajlik, esetenként 1000-1100 fokra is felűthetik a kemencét. A hamvasztás időtartama (40-80 perc) függ a tetem súlyától, testösszetételétől, az esetleges betegségektől. Jávor Ervin tájékoztatása szerint a vékonyabb csontok is hamuvá égnék, a keményebb, nagyobb csontokat azonban egy újabb eljárással, az úgynevezett porító berendezés segítségével kell hamuvá örlölni. Ezeknek az eljárásoknak köszönhetően bármekkora is a tetem, végül mindenképpen belefér a 3 literes urnába.

– A kemencék folyamatosan üzemelnek, ezért rendkívül nagy a hőség a kemencék környékén. Külső szemlélő számára ez a munka elvégezhetetlen, mégis elmondható, hogy nem nagy a fluktuáció, a kollégáim évek óta kitaróan végzik a munkájukat.

A CSÖMÖRI SÍRKERT szolgálatásai közé tartozik, hogy a holtat a hamvasztás előtt felrattalozzák. Miután a hozzátartozók, ismerősök elbúcsúztak az elhunytól, a koporsót lesúlylyesztik, majd elektronikus úton a következő helyiségbe juttatják. Ez az úgynevezett megtekinthető helyiség, melyben csak akkor áll meg a folyamat, ha a közvetlen családtagok ezt kérik. Ez egy kis terem, maximum öt embert en-

zátartozóját név szerint ismerjük. A temetőnkben lehetőség van a szórásos temetkezésre is. Felállítottunk egy emlékfát, amelyre az elhunytak nevét felrakhatják a hozzátartozók.

A speciális hűtőkamrák

– A 80-as évek közepén még nem őrizték olyan szigorúan a hamvasztókat, mint manapság. Így történhetett, hogy az Új Köztemető hamvasztójába feltűnés nélkül bejuthatott egy öngyilkosjelölt. A férfi befeküdt az egyik hűtőben található koporsóba, mert azt tervezte, hogy elégetti magát. Háromórát várakozást követően azonban már nagyon fázott, és dörömbölni kezdett a hűtő ajtaján. A hamvasztók persze nem merték kinyitni az ajtót, korábban ugyanis nem volt szokásuk a holtaknak az ilyen váratlan feltámasztás. Végül addig dörömbölt a szerencsétlen férfi, hogy a hamvasztók kinyitották az ajtót, és kiengedték. Nos, ilyen eset ma már nem fordulhat elő. (M)